

EFOP-3.4.3-16-2016-00014

Czeglédi András

Kafka filozófiája

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen
készült az Európai Unió támogatásával.

Projekt azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

4. TÉMA: KAFKA FILOZÓFIAI OLVASATAI II.: DELEUZE-GUATTARI

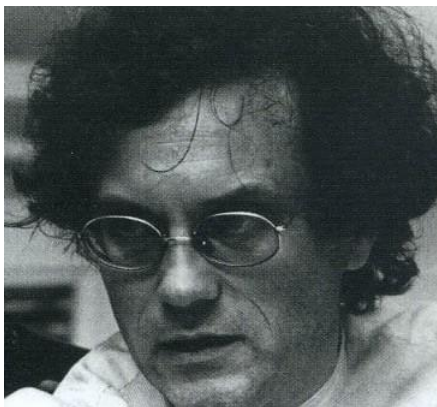
4.1. lecke: a szerzőpáros és a benjamini örökhagyás.

Deleuze-Guattari in nuce

Önjogukon is magasan jegyzett szerzők. Gilles Deleuze (1925-1995): a XX. második felének meghatározó francia filozófusa. A **posztstrukturalizmus** és a posztmodern egyik legfontosabb gondolkodója; ő maga sokkal inkább „**tiszta metafizikus**ként” tekintett magára. Metafizikai *opus magnum*: *Différence et Répétition*. A differenciafilozófiai alapvetés megjelenik a

kiterjedt **filozófiatörténeti** munkásságban is (→ Filozófiatörténet és kortárs filozófia: Nietzsche, 1.3. lecke); pl. Leibniz, Kant, Hume, Bergson; **Spinoza, 1968**. Igen jelentős hatással volt a film- és irodalomelméletre, esztétikára is.

Felix Guattari (1930-1992): **pszichoterapeuta**, aktivista. **Lacan**-tanítvány. 1968 és utóregzései; Foucault szerepe. 1968 után szoros együttműködés Deleuze-zel.

A szerzőpáros

A hetvenes években valóságos filozófusi Simon & Garfunkelként tevékenykednek: **Capitalisme et Schizophrénie** 1. L'Anti-Œdipe (1972); **Capitalisme et Schizophrénie** 2. Mille Plateaux (1980); *Rhizome* (1976). Az együttgondolkodás zárókötetete: *Mi a filozófia?* (1991)

A Kafka-könyv

Nem csak időben középponti vállalkozás (1975-ben jelent meg). Lényegében az összes nagy közös tematika feltűnik a szövegben, jóval rövidebb és befogadhatóbb formában, mint a *Capitalisme et Schizophrénie*ben.

A magyar fordítás. Deleuze magyarul.

„A francia 1968 egyik szimbolikus eseménye Gilles Deleuze (...) filozófus és Félix Guattari (...) pszichoanalitikus találkozása, majd az e barátságából születő közös alkotás – *skizoanalízis* (...). (...) Deleuze és Guattari *KAFKA. A kisebbségi irodalomért* című könyve nem kizárólag a vájt fülű Kafka-szakértőknek szól: mindenki felszabadultan forgathatja, akinek fontos a gondolkodás.”

A magyar kötet ajánlója a borítólapon

A kontinuitás

Egyértelműen benjaminii kiindulópont: a Kafka-œuvre kezelésének és értelmezésének két legnyilvánvalóbb csapdája, mert legkézenfekvőbbnek tűnő és legelterjedtebb módja: a leegyszerűsítő ödipalizáló (pszichoanalitikus) olvasat, amely csak anya-apa narratívában interpretálja a műveket, másrészt a szintén leegyszerűsítő teológiai-metafizikai olvasat.

Ezzel szemben megvalósítandó egy alternatív, a marginalizáltak nyelvi, politikai és etikai helyzetére folyamatosan reflektáló Kafka-szövegiségre folyamatosan reflektáló (meta)olvasat.

Kérdések:

1. Ismertesse röviden a Deleuze-Guattari szerzőpáros munkásságát!
2. Mi adja az együttműködésen belül a Kafka-könyv súlyát?
3. Mennyiben figyelhető meg folyamatosság Benjamin és Deleuze-Guattariék Kafka-interpretációja között?